

A KO E NGAUE 'A E FAIFEKAU

❖ Kau Takilotu Taukei

- 'Oku 'i ai e ngaahi me'a 'e ni'ihī 'oku 'ikai ke fu'u liliu ia 'i he 'alu 'a e taimi. 'Oku kei fakaava pe 'a e ngaahi tohi fakaongoongoolei he 'aho ni, 'o hange pe ko ia na'e hoko 'i he 'uluaki senituli. Na'e fie ma'u 'e Paula ha tohi fakaongoongoolei ke tali ia 'e he siasi 'i Kolinitoo? (2 Kolinito 3:1)
- Na'a ne ma'u 'a e tohi fakaongoongoolei lelei taha na'e ma'u: ko e kau Kolinito tonu (2 Kolinito 3:2). Na'e liliu honau loto 'i he 'alo'ofa 'a e 'Otua, 'i he malanga 'a e 'aposetolo mo hono kaunga-ngaue (2 Kolinito 3:3).
- Na'e "fe'unga 'a Paula mo hono kau tokoni ko e kau faifekau 'o e fuakava fo'ou" (2 Kolinito 3:6). Ko ha fuakava naunau'ia, na'e tohi 'e he Laumalie 'i he loto ki he mo'ui ta'engata.
- Ka na'e muimui 'a e ni'ihī 'i ha fuakava 'e taha, 'a ia ko e fakamo'ui 'i he ngaahi ngaue 'o e Fono kuo tohi 'i he maka, 'a ia na'a ne ta'ofi kinautolu mei he'enau 'ilo'i 'a e naunau 'o e 'alo'ofa (2 Kolinito 3:7-9)

❖ Ko e ngaahi fakatu'utamaki 'o e ngaue fakafaifekau

- Na'e mahino kia Paula pea na'a ne kataki'i 'a e ngaahi fakatu'utamaki 'o e ngaue fakafaifekau. Ka na'a ne 'ilo'i na'e 'aonga 'a e ngaahi fakatu'utamaki ko 'eni, pea na'a ne fua ia 'i he'ene 'ofa ki he kakai na'a ne 'oange ki ai 'a e faingamalie ke ma'u 'a e fakamo'ui (2 Kolinito 4:15). 'Ikai ngata ai, na'a ne ma'u 'a e fakapapau 'o e tokoni fakalangi (2 Kolinito 4:7-9): 'Oku tau faingata'a'ia, puputu'u, fakatanga'i, taa'i; ka 'oku 'ikai ke tau lasi, 'ikai loto fo'i, 'ikai li'aki, 'ikai faka'auha.
- 'Oku malanga'i 'a e ongoongoolei 'o fakafou 'i he fa'ahinga 'o e tangata vaivai koe'uhi ke ma'u 'a e langilangi ki he 'Otua pe.
- Ko e mamahi ko ha "mamahi ma'ama'a, 'a ia 'oku ki'i momeniti pe" 'i hono fakafehoanaki ki he "mamafa lahi mo ta'engata 'o e naunau" te tau ma'u 'i he 'aho 'o e toetu'u (2 Kolinito 4:14-18)

B KO E NGAHI FATONGIA 'O E KAU MEMIPA

❖ Kau 'Amipasitoo 'o e Fakalelei

- Ko e ivi faka'ai'ai 'oku totonu ke ne pule'i 'a e mo'ui 'a e siasi (pea mo e memipa takitaha) ko 'eni: "He 'oku fakamalohi'i kitautolu 'e he 'ofa 'a Kalaisi" (2 Kolinito 5:14). Ko e ha 'a e 'ofa ko 'eni, pea ko e ha 'oku ne fakamalohi'i kitautolu?
 - (1) Na'e foaki 'e Kalaisi 'ene mo'ui 'i he 'ofa. 'Oku fakamalohi'i kitautolu 'e he me'a ni ke tau mo'ui Ma'ana (2 Kolinito 5:14-15).
 - (2) Kuo ngaohi kitautolu 'e Kalaisi ko ha ngaahi me'a fo'ou. 'Oku fakamalohi'i kitautolu 'e he me'a ni ke tau li'aki 'etau mo'ui motu'a (2 Kolinito 5:17)
 - (3) Kuo fakalelei kitautolu 'e Kalaisi ki he 'Otua. 'Oku fakamalohi'i kitautolu 'e he me'a ni ke tau hoko ko e kau fakafongia 'o e fakalelei (2 Kolinito 5:18-20)
- Ko ia ai, 'oku tataki kitautolu 'e he 'ofa 'a Kalaisi ki ha liliu lahi 'o e mo'ui. 'Oku tataki foki kitautolu 'e he mo'ui 'aki 'a e 'ofa 'a Kalaisi ke tau vahevahe 'a e 'ofa ko ia mo e ni'ihī kehe, 'o faka'ai'ai kinautolu ke nau tali 'a e popoaki 'o e 'amanaki lelei: "Fakalelei mo e 'Otua" (2 Kolinito 5:20)

❖ Ko e ui ki he ma'oni'oni

- 'Oku uestia 'e he ui ki he ma'oni'oni 'a e mo'ui faka'aho 'a e kau faifekau mo e kaingalotu fakatou'osi:
 - (1) Kataki'i 'a e ngaahi faingata'a (2 Kolinito 6:4-5)
 - (2) Ke fua 'a e fua 'o e Laumalie (2 Kolinito 6:6)
 - (3) Ke mo'oni mo faitotonu (2 Kolinito 6:7)
 - (4) Tu'u ma'u 'i ha fa'ahinga tukunga pe (2 Kolinito 6:8-10)
 - (5) Fakaava hotau loto ki he ni'ihī kehe (2 Kolinito 6:11-13)
 - (6) Ke fakamavahe'i kitautolu mei he ivi takiekina fakatu'utamaki 'o e kau ta'etui (2 Kolinito 6:14-15)
- 'I hono fakataha'i 'o e ngaahi potufolofola kehekehe mei he Fuakava Motu'a, 'oku fakamatala'i fakanounou ai 'e Paula 'a e ui ki he ma'oni'oni mo hono ngaahi nunu'a (2 Kolinito 6:16-18):
 - (1) Ui: Hu mai mei he ngaahi potu 'o e angahala; fakamavahe'i kimoutolu mei he kau angahala; 'oua na'a ala ki he me'a 'oku ta'ema'a.
 - (2) Ngaahi nunu'a: Te u nofo mo kimoutolu; Te u hoko ko homou 'Otua; te mou hoko ko hoku kakai; Te u tali kimoutolu; Te u hoko ko ho'omou Tamai.

C KO E OLA 'O E NGAUE FAKATAHA

❖ Fakafiemalei mo e fiefia

- Neongo 'a e ngaahi palopalema na'a ne fehangaangai mo ia, na'e fu'u fiefia 'a Paula (2 Kolinito 7:4). Ko e ha na'a ne fakatupu 'a e fiefia ko 'eni?
- Na'e fai 'e Paula ha tohi fefeka ki he kakai Kolinitoo, 'a ia na'a ne fakamamahi'i kinautolu (2 Kolinito 7:8). Ka na'e taki kinautolu 'e he mamahi ko ia ki he fakatomala (2 Kolinito 7:9-10). Na'e hoko 'eni ko ha liliu kakato 'i honau va mo Paula, pea mo e ni'ihī kehe (2 Kolinito 7:11-12).

- Ko ia, na'e 'i ai 'a e fakafiemalie ki he taha kotoa. Na'e fakafiemalie'i 'a Taitusi, ko e hoa 'o Paula (2 Kolinito 7:7). Na'e fakafiemalie'i 'a Paula 'i he a'u mai 'a Taitusi (2 Kolinito 7:6). Na'e fakafiemalie'i 'a e kau Kolinitoo, 'a ia na'a ne 'omi foki 'a e fakafiemalie kia Paula. (2 Kolinito 7:13).
- Ka na'e 'ikai ke fakalangilangi'i ia 'e Paula. Kapau 'e lava ke ma'u 'e he kau faifekau mo e kaingalotu 'a e fiefia mo e fiemalie, 'oku 'uhinga ia koe'uhi he 'oku "fakafiemalie'i 'e he 'Otua 'a e loto fakatokilalo" (2 Kolinito 7:6a)